

O FITOPATOGENIM GLJIVAMA KOJE PROUZROKUJU RAZLIČITE VRSTE PLESNI NA KLIPOVIMA KUKURUZA

OVU PROIZVODNU SEZONU OBELEŽILO JE ODSUSTVO PADAVINA I VISOKE TEMPERATURE VAZDUHA ŠTO JE IMALO NEGATIVAN UTICAJ NA KOMPLETNU POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU PA TAKO I NA NAJZASTUPLJENJU BILJNU VRSTU KOD NAS-KUKURUZ.

U SISTEMU PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE PRATE SE USLOVI U KOJIMA SE ODVIJA PROIZVODNJA POMOĆU AUTOMATSKIH METEOROLOŠKIH STANICA KOJE SU SMEŠTENE NA PROIZVODNIM PARCELAMA. ANALIZOM METEOROLOŠKIH PODATAKA SA PREKO 50 STANICA, REGISTROVAN JE VELIKI BROJ TROPSKIH DANA I NOĆI TOKOM OVE SEZONE I PROSEČNI PODACI PO REGIONIMA PRIKAZANI SU U TABELI. TROPSKI DAN DEFINIŠE SE KAO DAN U KOM JE MAKSIMALNA DNEVNA TEMPERATURA VAZDUHA PREKO ILI JEDNAKA 30°C, A TROPSKA NOĆ JE KADA JE MINIMALNA TEMPERATURA VAZDUHA VEĆA ILI JEDNAKA 20 °C.

REGION	BROJ TROPSKIH DANA	BROJ TROPSKIH NOĆI
PANČEVO	50	7
VRŠAC	50	7
KIKINDA	50	5
RUMA	47	8
VRBAS	45	3
NOVI SAD	44	6
SREMSKA MITROVICA	44	9
SENTA	43	5
ZRENJANIN	43	4
BAČKA TOPOLA	42	4
SUBOTICA	42	2
SOMBOR	41	4

NAJVEĆI BROJ TROPSKIH DANA I NOĆI ZABELEŽEN JE U REGIONIMA PANČEVO, VRŠAC I KIKINDA.

EVIDENTNO JE DA ĆE NA CELOM PODRUČJU VOJVODINE PRINOSI ZRNA KUKURUZA BITI ZNATNO MANJI U ODNOSU NA VIŠEGODIŠNJE PROSEKE. U TAKVOJ SITUACIJI, VELIKI BROJ PROIZVOĐAČA, PRVENSTVENO STOČARA, ODLUČIO SE ZA SILAŽU KUKURUZA KAKO BI OBEZBEDILI DOVOLJNO HRANE ZA STOKU U NAREDNOM PERIODU.

NA OSNOVU VIŠEGODIŠNJEG MONITORINGA ZDRAVSTVENOG STANJA KUKURUZA PRED BERBU KOJI SE SPROVODI U OKVIRU SISTEMA PIS-A, GLJIVE PROUZROKOVAČI PLESNI NA

KUKURUZU KOJE SE REDOVNO JAVLJAJU U NAŠIM PROIZVODNIM USLOVIMA SU IZ SLEDEĆIH RODOVA:

- *Fusarium*
- *Aspergillus*
- *Penicillium*

INFEKCIJE OVIM GLJIVAMA SE OSTVARUJU U PERIODU CVETANJA PREKO SVILE, A TAKOĐE I OŠTEĆENJA OD INSEKATA PREDSTAVLJAJU ULAŽNE OTVORE KROZ KOJE PATOGEN PRODIRE I INFICIRA BILJNO TKIVO. U SPECIFIČNIM USLOVIMA, OVE GLJIVE SINTETIŠU MIKOTOKSINE KOJI MOGU BITI ŠTETNI PO ZDRAVLJE LJUDI I ŽIVOTINJA.

SIMPTOMI PLESNI NA KLIPOVIMA KUKURUZA

SLIKA 1. SIMPTOM PRISUSTVA GLJIVE *Aspergillus spp.* I OŠTEĆENJE OD INSEKTA

SLIKA 2. SIMPTOM PRISUSTVA GLJIVE *Aspergillus spp.* I OŠTEĆENJE OD INSEKTA

SLIKA 3. SIMPTOM PRISUSTVA GLJIVE *Fusarium spp.*

SLIKA 4. SIMPTOM PRISUSTVA GLJIVE *Fusarium spp.* I OŠTEĆENJE OD INSEKTA

SLIKA 5. SIMPTOM PRISUSTVA GLJIVE *Penicillium* spp.

SLIKA 6. SIMPTOM PRISUSTVA GLJIVE *Penicillium* spp. I OŠTEĆENJE OD INSEKTA

PREPORUKA

PRED SILAŽU KUKURUZA NEOPHODNO JE PREGLEDATI USEVE NA PRISUSTVO RAZLIČITIH VRSTA PLESNI ZBOG DALJEG MANIPULISANJA I SKLADIŠTENJA KUKURUZA. INVENTARIZACIJA RAZLIČITIH VRSTA FITOPATOGENIH GLJIVA JE VEOMA BITNA ZBOG NJIHOVE SPOSOBNOSTI SINTEZE MIKOTOKSINA I NEGATIVNOG UTICAJA NA STOČARSKU PROIZVODNJU.

UKOLIKO SE REGISTRUJE PRISUSTVO SIMPTOMA PLESNI JAVITI SE NAJBLIŽEM REGIONALNOM CENTRU PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE.